

**Пам'ятайте
про
Україну!**

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНС-Союз (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250

PIK LXXXVII. 4. 72.

ДЖЕРСІ СІТІ І НЬЮ-Йорк.

П'ЯТНИЦЯ, 28-го БЕРЕЗНЯ 1980

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK,

FRIDAY, MARCH 28, 1980

No. 72. VOL. LXXXVII.

ГРОМАДА У ФІЛЯДЕЛЬФІ СКЛАЛА 32,000 ДОЛЯРІВ НА ФОНД ЕУ ТА ВШАНУВАЛА ПРОФ. В. КУБІЙОВИЧА

Філядельфія (Н.П.). — День 23-го березня 1980 року залишиться пам'ятним днем для українського громадянства Філядельфії і околиць. Цього дня відбулася давно планована і очікувана зустріч з гостями з Європи: головним редактором Енциклопедії Українознавства проф. д-ром Володимиром Кубійовичем і д-ром Атанасом Фіголем.

Цю зустріч організував Громадський комітет під протекторатом Наукового Товариства ім. Шевченка і Української Вільної Академії Наук, зложений з 20-ох осіб, в якому взяли теж участь представники української Католицької і Православної Церков, під головуванням д-ра Володимира Пушкар. Зустріч відбулася у приміщеннях Менор Джуніор коледжу, що ним віддають Сестри Василіанки.

Під час зустрічі панував святковий настрій. Адже це вперше після десяти років завітав до Міста Братньої Любови головний редактор ЕУ, якому саме цього року сповнився 80-ий рік життя.

Зустріч відкрив привітальним словом д-р В. Пушкар. Молитву провів о. д-р Іван Білянич, генеральний вікарій митрополії Української Католицької Церкви у США. Головну промову під час зустрічі виголосив д-р А. Фіголь, співробітник у виданні ЕУ.

Свободно, а разом діловою формою викладу д-р Фіголь накреслив громаді 33-річний шлях у виданні трьох томів загальної енциклопедії, виданої старанням і коштом УНСоюзу двотомової Англомовної ЕУ та десяти томів газетної, два останні томи якої ще не видані і чекають на фонди. Д-р Фіголь ствердив, що ЕУ — це діло цілої української громади, вияв її зрілості і державницького думання, метрика зрілості та культури українців у діаспорі перед чужинами. За 33 роки збірано всього 1 мільйон доларів, що дає загалом 300,000 дол. річно. Тільки завдяки великій посвяті авторів було можливе довершити це монументальне діло. Тепер добра воля української громади є запорукою його завершення.

Зібрані рясними оплесками нагородили д-ра Фіголя

ОКРУГА ТВЕРДОГО ВУГІЛЛЯ ВІДБУЛА РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ, ТИМКО БУТРЕЙ ПЕРЕОБРАННИЙ НА ГОЛОВУ

Ашленд, Па. (В.О.). — В неділю, 23-го березня, відбулися тут, в готелі „Марко Тавн Гавз“ річні загальні збори Округи Шамокін. Збори започатковано молитвою, яку провів довголітній союзовець Петро Гелей. Описав голова Округи Тимко Бутрей попросив присутніх вшанувати одиохвилинною мовчанкою померлих заслужених союзів, колишнього головного передсідателя УНСоюзу бл. п. Дмитра Капітулу і довголітнього голову Округи бл. п. Михайла Гентшу. При цьому голова Округи закликав теж присутніх вшанувати членів американської амбасди, які вже довший час перебувають як закладники в Теграні в Ірані.

Зборами проводила президія в складі: голова Тимко Бутрей і секретарка — Олена Словик. Голова Бутрей, привітавши присутніх секретарів і Василя Оріховського, головного організатора УНС, приступив до звіту. Як голова Округи, він брав участь у всіх союзних імпрезах, у з'їзді голів

Тимко Бутрей

Окружних комітетів УНС та присував членів до УНСоюзу. Протокол з попередніх річних зборів відчитала секретарка Округи Олена Словик, а касовий звіт подав Адольф Словик, касир Округи. Над звітими відбулася коротка, але вичерпна дискусія, після якої член контрольної комісії Михайло Хомин запропонував ухвалити абсолютну уступальну управу. Внесок прийнято одностайно. Перед зборами нової управи Т. Бутрей попросив (Закінчення на стор. 3)

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ БУДЕ ГОЛОВНИМ ПРЕДМЕТОМ СТУДІЙ НА КУРСІ ЛІТНЬОЇ ШКОЛИ В ГАРВАРДІ

Кембрідж, Масс. (ФКУ).

Восьмитижневий курс історії України в програмі цьогоорієнтованої Літньої школи Гарвардського університету викладатиме Іван Павло Гімка, гостючий професор Канадського Інституту Українських Студій в університеті Альберти.

Чотирнадцатитижневий курс проф. Гімки займатиметься історією українського народу в часах російської та австроугорської імперій від пізнього ХУІІ до часів ХХІ сторіч. Це період українського національного відродження. Лекції вказуватимуть на ролі таких видатних постатей, як Тарас Шевченко і Михайло Драгоманів. Шукатиметься відповіді на такі питання: який вплив на долю нації мала панщина та її знесення; які були психологічні, політичні, суспільні та культурні наслідки з приводу столітнього поневолення українських селян земле-власниками не-українцями? Які були різниці в розвитку українського національного руху в деспотичній Росії та конституційній Австрії? Які були взаємовідносини між українцями та національними меншинами в Україні: росіянами, поляками та жидами?

Курс подасть теж оцінку економічних перемін і сили українського руху напередодні війни та революції.

Проф. Іван П. Гімка народився 1949 року в Детройті. Закінчив студії докторатом в ділянці історії в Мічиганському університеті. Від 1977 року він є гостючим професором в університеті Альберти. В роках 1974-76 робив наукові дослідження в Австрії, Польщі та в Україні, збираючи матеріал для докторської дисертації про польський та український соціалізм в Галичині 1867-90 років. Він — автор майже десятка наукових статей, які друкувалися у поважних наукових журналах Америки й Канади. Тепер він працює над студією про український селянський націоналізм пізнього ХІХ століття.

Студенти курсів української літньої програми Гарварду одержать від ФКУ стипендію на покриття коштів навчання (вісім кредитів). Крім курсу історії проведимуться теж два курси української мови (початкувчих та заансованих) і курс українського літературознавства, що подасть огляд української поезії, прози та драми двадцятого століття.

По подрібні інформації й аплікації слід звертатися на адресу: Harvard Summer School, Department UI, 20 Garden St., Cambridge, MA 02138. Аплікації треба надіслати не пізніше 8-го червня 1980 року.

УКРАЇНСЬКІ МИСТЦІ ВИСТАВЛЯЮТЬ У МЮНХЕНІ

Мюнхен (СН). — Чотири українські мистці: Григор Крук, Леонід Молодожанін, Михайло Мороз і Христинка Качалуба, взяли участь у великій мистецькій виставці „Мюнхенського Союзу Мистців“, що тепер проходить у „Домі Мистецтва“ (Гавз дер Кунст) у Мюнхені, від 29-го лютого до 1-го травня. Твори Крука і Молодожаніна, — серед них портрет Папи Івана Павла ІІ в бронзі, — звертають на виставці загальну увагу не тільки тим, що вони належать до найбільших розмірів творів виставки, але й своєю мистецькою вартістю. З чотирьох закуплених першого тижня скульптур на виставці по одній належать Крукові і Молодожаніну. Молода скульпторка Христинка Качалуба (з дому Кишакевич) була учницею Крука, а четвертий наш мистець, також скульптор і майстер, Михайло Мороз, прибув недавно з Києва і живе тепер у Мюнхені.

Ця виставка влаштована в рамках „Європейського порозуміння“ і показує теж твори світово відомих мистців, між ними М. Шагала, С. Далі, Г. Мура, Л. Фіні, а з німецьких — Арно Брекера, колись головного скульптора нацистських часів, якого, однак, уявляють французькі монографії навіть найбільшим портретним скульптором наших днів. Його портрет з чорної бронзи Леопольда Сенгора, президента Сенегала і визначного французького поета, мимоволі пригадує, що на Олімпіаді 1936 року в Бер-

ліні Гітлер, вітаючи особисто кожного переможця їх золотою медаллю, відвернувшись від американських чемпіонів-негрів, що встановили нові світові рекорди. Часи змінюються... Черговий виступ українських мистців у „Гавз дер Кунст“, збудованому Гітлером для показу німецького мистецтва, характерний тим, що українці, яким, як це твердив Гітлер, з культури виставлять кольорові хустки і скляні корали, на цій німецькій виставці належать до найбільших репрезентативних. Слід ще згадати, що Крук був членом трикобового жорі, яке вибирало скульптуру для тієї виставки. Одночасно в іншому крилі величезного будинку, де міститься Музей модерного мистецтва, між скульптурами дуже добре вирізняється Олександр Архипенко своєю бронзовою групою фігур „Боксери“ з 1914 року.

В зазначеному плані „Європейського порозуміння“ на мюнхенську виставку запрошено теж групу мистців з Москви, які прислали шість десятків творів. Тому, що запрошення було офіційне і вибір належав режимній критичі, всі твори — майже самі красиві — дуже реалістичного характеру, ще наче з кінця минулого століття. Майстерська культура мистців зовсім невеличких, проте декілька краєвидів з сентиментальними берізкамі і річками серед снігів знайшли своїх німецьких купців. Чогось революційного в тому мистецтві стільки, що кіт наплакав.

У лютому ціни зросли на 1,4 відсотка

Вашінгтон. — Згідно із статистичними даними, що їх опублікував Департамент праці США у вівторок, 25-го березня, ціни на товари щоденного вжитку зросли у лютому на 1,4 відсотка, підвищуючи річну стопу інфляції до 17,2 відсотка.

Як відомо, минулого року стопу інфляції було зросло до 13,3 відсотка, а теперішня стопу є найвищою від кінця Другої світової війни. Найбільше до зросту ін-

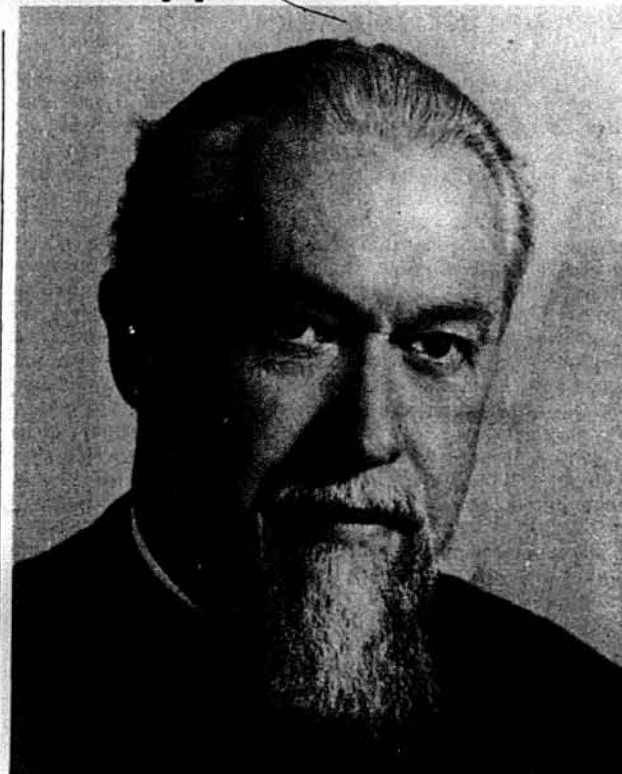
фляції причинились збільшення цін на бензин у висоті 7,3 відсотка і оливи для домашнього ogrівання у висоті 5,1 відсотка. За останніх 12 місяців ціни на пальне зросли на 68 відсотків. Порівняльна статистика вказує, що товари щоденного вжитку, які в 1967 році можна було закупити за 100 доларів зросли до кінця лютого бieżучого року до 236,40 дол.

МИТРОПОЛИТ ЛЮБАЧИВСЬКИЙ НАЙМЕНОВАНИЙ НА КОАДЬЮТОРА БЛАЖЕННІШОГО ПАТРІЯРХА ЙОСИФА З ПРАВОМ НАСЛІДСТВА

Філядельфія. — Пресово бюро Архидієцезії Української Католицької Церкви в США повідомляє, що в ранішніх годинах у четвер, 27-го березня ц.р. за римським часом, Папа Іван Павло ІІ, одержавши трьох кандидатів на коадьютора Блаженнішого Патріярха Йосифа, що їх подали йому зібрані тут на надзвичайному Синоді владики УКЦеркви після триденних нарад у Ватикані, найменував архієпископа Філядельфії і митрополита українців католиків у США, ВПреосященнішого Мирослава Івана Любачівського на коадьютора Блаженнішого Патріярха (офіційно: патріярхорівного Верховного Архидієцезії) Йосифа з правом наслідства. Повідомляючи про своє рішення, Папа Іван Павло ІІ сказав: „Після довгої застанови, призначення помічї Господа в молитві, прийшов я до заключення,

щоб найменувати на коадьютора кардинала Йосифа Сліпного з правом наслідства преосвященного архієпископа Мирослава Івана Любачівського, філядельфійського митрополита для українців. Він є перший із трьох представлених для цього високого завдання. Чинить його достойним його непересічна побожність, його пастирська ревність, його наукова підготовка і гарні прикмети лагідності й покори, що осяскують його вдачу. Йому належить моє довір'я і мої побажання дуже щирі і сердечні. Ваше Блаженство мають в ньому дуже дієвого і побожного коадьютора“.

Після проголошення вибору, всі владики — без Блаженнішого, який був дуже струджений — відправили Святу Літургію біля мощів св. священномученика Йосафата.

Митрополит Мирослав Любачівський, коадьютор Патріярха Йосифа.

НАДЗВИЧАЙНИЙ СИНОД ІЄРАРХІЇ УКЦ У ВАТИКАНІ: БАГАТОМОВНІ СЛОВА ПАПИ І ПАТРІЯРХА

Ватикан. — Від понеділка, 24-го березня 1980, у приміщеннях цієї столиці Католицької Церкви світу відбувається історичний Синод Ієрарії. Помісної Української Католицької Церкви, скликаний Вселенським Архисреєм Папою Павлом ІІ. При відкритті Синоду та під час його нарад Папа Іван Павло ІІ і Патріярх Йосиф виступили зі своїми багатомовними зверненнями, витмки з яких друкуємо нижче:

СЛОВА ПАПИ

ІВАНА ПАВЛА ІІ

Цитати з промови під час Богослужень:

„З великою радістю у цьому великому акті сполучи з Христом, який у Євхаристії здійснює єдність в любові і у шій Святій Тайні, якою єдність Церкви означається і здійснюється. Моє найширше привітання для всіх вас разом з вашим шановним братом, кардиналом Йосифом Сліпим, Верховним Архисреєм Любова. Ви зійшлися тут з різних сторій світу — в розсіянні перебувають ваші вірні, — щоб відбувати ваш синод, говорити про єдність з Апостольським Престолом і свхаристійним Христом“.

Слово на відкритті синоду

„Я скликав цей синод, щоб найменувати помічника Верховного Архисреєпа. Цей синод не може відбутися у Львові, тому вимагає нашої інтервенції. Вимога скріплення єдності між українськими владиками, які є в діаспорі, як покійний слуга і наслідник Христа, якому Христос сказав: „утвердждь братів своїх“. Тишу, що можу вас підтримати у ваших важких і трудних хвилинах. Як я вже сказав Блаженнішому — на будуче сам Верховний Архисреєп, за згодою нашою, зможе скликати такі синоди скільки разів буде треба“.

Слово на нарадах у вівторок, 25-го березня

Преподобні брати! Нашим листом із 1-го березня, 1980 року, скликав я вас сюди на надзвичайний синод і мило мені звернути братній привіт до кардинала Йосифа Сліпного, Верховного Архисреєпа Любова, і до вас, митрополитів, єпархіє, екзархів, помічників і апостольського візятатора. Спрямовую добро-

СЛОВА ПАТРІЯРХА

ЙОСИФА І

На відкритті Синоду

Святіший Отче! Високопреосвященні і Преосвященні Владики!

„Днесь благодать Святого Духа нас собора“. У що стихиріу грядучої Квітної Неділі виголошуємо з великою радістю і вдатністю до Бога, що у благодаті Святого Духа собор нас пастирів Помісної Української Католицької Церкви разом з Петром, щоб забезпечити життя і продовження спасіння дії Церкви Русь-України у Батьківщині і на поселеннях — тепер і в майбутності.

Після подяки Трислиному Богові висловлюємо нашу вдячність Пастиреві. Вчителів і Архисреєві Вселенського Христового стада. Святішому Отцеві Йоанові Павлу ІІ за скликання цього Синоду. Цей крок буде записаний золотими буквами в аналах Христової Церкви, як акт небувалого єкуменічного значення і вагомості, і буде наявним доказом здійснення духа і постанов ІІ Ватиканського Вселенського Собору, який бажає, щоб Східні Церкви „процвітали та з новою апостольською силою виконали доручену їм місію“. Декрет про Східні Церкви ч.1.

Та найважливішою подією є цей Синод для нас українців, в якому ми, Владики Церкви Русь-України, вважимо Святішому Отцеві особливі вибору на коадьютора і колись майбутнього Главу і Отця своєї Церкви. І тим наш лівиский престіл не буде осиротілий. Кров мучеників і ісповідників Церкви Русь-України дає нам запоруку, що наша Церква житиме і розвиватиметься, а з зможе спокійно сказати за Св. Павлом: „Що я віз ненадаром і трудився ненадаром“. Послання до Филиппів 2, 6.

Преосвященні і Дорогі Владики! Цей час нашого

КОРОТКІ ВІСТІ

КОЛИШНІЙ ПОСАДНИК НЬЮ-Йорку ДЖАН ЛІНДСІ І АКТИВІСТКА споживчого руху Бесс Масерсон планують офіційно зголосити в найближчих тижнях свої кандидатури на вибір на сенатора стейту Нью-Йорк цього року. Обое вони вже ведуть негослосно покищо кампанію за номінацію від Демократичної партії. Також жінка — конгресмен з Брукліну, Елізабет Гольцман, відома зі своєї акції для розкриття німецьких колаборантів, що згодом поховалися в США, вже давніше зголосила свою кандидатуру на номінацію на сенатора з рамени Демократичної партії і веде активно передвиборчу кампанію. З Республіканської партії старяться про поновний вибір на сенатора від стейту Нью-Йорк сенатор Джейкоб Джейві.

ГОЛОВНІ ПЛАНОВИКИ АМЕРИКАНСЬКОЇ БЕЗПЕКИ ВИСЛОВЛЮЮТЬ приватно свої побоювання, що якщо ірансько-американська криза і далі стоятиме на „мертвій точці“, то президентові Картерові доведеться під тиском все більше і більше нетерпеливих американських громадян виступити більш радикально проти Ірану. „Домашнє політикування“ передвиборчого часу зможе, власне, спровокувати „драматичну“ акцію проти Ірану, а це штовхне що — критично важливу для Заходу країну на підступах до Перської затоки — просто в обійми Советського Союзу, однократно відлучуючи весь мусульманський світ ще більше від Америки, — кажуть коментатори.

ЛІБЕРАЛЬНІ ПРИХИЛЬНИКИ КОНГРЕСМЕНА РЕСПУБЛІКАНЦЯ Джана Андерсона, третнього кандидата на номінацію Республіканської партії, не радять йому кандидувати на президента США у самих вже виборах з рамени „третьої партії“, бо це напевно розболо б ліберальні голоси і влещило консервативистів Рігенові віддати президентську владу в свої руки.

БРЕЖНЕВ І КОСИГІН ЗНОВ ВІД ДЕКИЛЬКОХ ТИЖНІВ НІДЕ НЕ ПОКАЗУЮТЬСЯ. Вістки з Москви подають про їхні різні недуги, а в першу чергу старечу недолугість. Та всестки це не перешкоджає залишити їх на дотеперішніх постах, бо за кулісами інші, покищо засекречені „вожді“ кермують справами російської імперії.

ВИБОРИ В ПОЛЬЩІ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ ТАМ 23-го березня, очевидно, закінчилися „згідно з планом“. Без плану тільки недавній прем'єр Яршевіч, якого польські комуністи усунули в неласці і на плечі якого хотіли пересунути всі невдачі комуністичного режиму, знов обраний до сейму (парламенту). Частина опозиції, яка в Польщі дуже міцна, як на советського сателіта, пропонувала стриматися від виборів, але всестки майже 99% поляків голосували.

НЕСПОДІВАНИЙ ВІДЛЕТ КОЛИШНЬОГО ШАХА Ірану Різи Паглеві і його прибуття до Єгипту заскочили цілий світ, а найбільше Аятоллу Хомейні і його колег та ті скрайні елементи в Ірані, що вважали своєю головною ціллю добитися примусового повороту шаха до Ірану з метою поставити його під суд. Відлет шаха з Панами, де він перебував під охороною, переписав плани іранських фанатиків, які намагалися пірванням п'ятдесяти американських дипломатів і громадян та їхнім ув'язненням в американській амбасаді в Теграні вимусити поворот шаха до Ірану та зворот його майна, улькованого за кордоном. Прибуття шаха до Єгипту вважється не лише великою невдачею для Хомейні і його ісламських та цивільних співробітників, але і виразним викликом для них і тих, що їх підтримують. Побут шаха у Єгипті матиме чималі політичні наслідки на дальший розвиток, як в Ірані, так і взагалі на Близькому Сході.

ПАНАМСЬКИЙ КАНАЛ, ЩО ЙОГО ПРОПЛИВ ПЕРШІЙ ТРАНСОКЕАНСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ 3-ГО СЕРПНЯ 1914, має коли починалася Перша світова війна, далекі не вистачали для модерних кораблів. Його можуть уживати кораблі до 40 тисяч тонн містимості. Отже, заходять конечна потреба будувати другий. Після різних планів, японський концерн добився вступних домовлень з панамським урядом у справі побудови другого каналу. Таким чином японський промисл осягнув би ще одну величезну перемогу в світі.

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА

FOUNDED 1983

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті, дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши задрасовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — \$30.00, на півроку — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСОЮзу 65% м.с. За кожно зміну адреси — \$0.50. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Виборчі несподіванки

Тому рік усі професійні опитові агенції й опити окремих американських часописів давали сенаторові Едвардові Кеннеді перевагу щодо популярності в американському суспільстві у відношенні до президента Картера як 2:1. Тому він і його прихильники не мали сумніву, що він, Едвард Кеннеді, як кандидат на президента, відстане від сенаторства на конвенції Демократичної партії, як її офіційний репрезентант. Швидко виявилось, що всі ці опити були помилковими. На вісім правоборців, переважних до минулого тижня, Кеннеді виграє тільки в одному своєму "рідному" штаті Массачусетс, програвши всі інші. Його партійні прихильники дораджували йому вийти з участі у даліших перегонах до Білого Дому, тим паче, що в касі його виборчої кампанії виявився дефіцит на 700,000 дол. — хоч Едвард Кеннеді, мультимільйонер, не мусив їм дуже журитися. Але прийшли у минулому вівторку, 25-го березня, правоборці у двох штатах — Нью Йорку і Коннектикуті — і Едвард Кеннеді виграє в обох цих правоборців, хоч і не дуже великою більшістю, проте тактично більшістю над президентом Джиммі Картером.

Здавалось би, що це місцева справа, яка не повинна дуже цікавити загальних громадян, зокрема та особливо нас, українських громадян Америки. Проте нас мусить близько цікавити, що буде найближчим президентом цієї країни. Президент Джиммі Картер здобув собі загальне призначення своєю кампанією за людські права, своєю заявою, що боротьба за людські права є невід'ємною частиною його закордонної політики. Але світлина, як він цілується з Леонідом Брежнєвим після підписання САЛТ II у Відні, літом 1979 року, не могла захопити нікого, хто знав, що таке союзна тюрма народів і що такий Леонід Брежнєв, більшовицький самодержавець, спадкоємець самодержавців Романових. Джиммі Картер зискав собі повагу, як людина крихтливості, повожності, добронаміреності. Але він так спрочинився до послаблення американської збройної потуги і занедбанню рішучої боротьби проти інфляції, яка підірвала внутрішню силу країни. І він занадто часто виявляв розбіжність між гострими словами та лагідними діями. Немає людини на найнижчому і найвищому становищі, яка не помилялась би. Але помилились голови такої великої держави, як ЗСА, м'яється на нбому, бо він є її відомішим репрезентантом. На прогі Джиммі Картера у минулому вівторку правоборці у штатах Нью Йорк і Коннектикут підписали його великі тактичні помилки: 1) злегковажив собі згошення на Раді Безпеки ООН внеску арабських країн проти Ізраїлю, у гострій і різкій гормі, включно з натавруванням Ізраїлю за з'єднання під ізраїльським правлінням обох частин Єрусалиму. Натаврування ізраїльських колоній на окупованих арабських землях було по суті правильне, але голосування без застереження за тією цілюю резолюцією американського амбасадора в ООН страшенно обурило жидівських виборців, які разом із чорними становлять у місті Нью Йорку вирішальну силу. Тактичною помилкою було теж передчасне проголошення президентом Кеннеді такої антиінфляційної програми, яка також дала в руки сенаторові Кеннеді аргументи, що Джиммі Картер „не дбає про бідних, зокрема про чорних...”

Не вважаючи на перемогу Едварда Кеннеді у виборах у штатах Нью Йорку і Коннектикут він все ще далеко позаду президента Картера численим отриманих делегатів. І дуже сумнівно, чи виграє також у південних та західних штатах Америки, де немає стільки лібералів і чорних, до яких можна б промовляти мовою східноамериканських лібералів. Не можна теж перекреслити передбачування коментаторів, що на конвенції Демократичної партії у серпні цього року в Нью Йорку так пригадають пригоду Едварда Кеннеді в Чаппакувідді. І не можна легковажити прохотам ньюйоркського губернатора Гю Кері, що в 1980 рік буде „роком республіканців”. Республіканська партія не поділена так, як Демократична, наприклад, коли президент Джералд Форд зрікає пропонуваної йому кандидатури в ім'я партійної єдності. Колишній губернатор Тексасу Джон Коннеллі зрікає теж кандидатури і підтримує одержоту Рональда Рігена. До виборів у листопаді ц.р. ще далеко. Але треба вірити, що переможуть такі розум та інстинкт американських виборців і що вони виберуть такого президента на далішні чотири роки, який піднесе престиж Америки у міжнародному світі, щоб не глумилися над нею такі фанатичні диктатори як Аятолла Хомейні, та який переведе санацію хворої економіки, що довела до упадку вартості долара на найнижчий рівень від часу існування американської валюти. І що виберуть такого президента, який знає, що найбільш природними союзниками Америки є поарлені Союзом народи, між ними в першу чергу — нарід український.

В Ірані проголошено амністію

Тегран. — Аятолла Хомейні проголосив у наведір'я іранського нового року „Нов Руз” 18-го березня загальну амністію для всіх іранських в'язнів за винятком певних груп: тих, „хто морував або калічив, тих хто тортував і давав накази тортувати, та тих, хто грабував і крав майно в бідних людей”. Амністії підпадають всі інші групи, що їх дотепер переслідували в революційному Ірані, навіть агенти тасмоної поліції Савак, військові й інші особи, що служили шахові. Хомейні також заборонив тепер будь-кому словесно обвинувачувати будь-кого в співпраці з Саваком чи шахом, чи називати яку дурну особу угодником за попереднього режиму. Хомейні сказав, що головною причиною амністії були „змови і плани” деяких в Ірані п'ятнадцяти духовників, що колись співпрацювали з поваленим режимом шаха, в цей спосіб понижуючи насправді ділянки і відповідальних духовників. Одноразово Хомейні наказав президентові Бані Садрові жити всю владу, щоб „заобігти сучасній анархії”. Спостерігаючи у Вашингтоні, що не знають, пише „Нью Йорк Таймс” з 19-го березня, чи ця амністія для колишніх прихильників режиму не викликає діями радикальних „студентів” у тегранській американській амбасаді, які погрожують багатьма іранцями, навіть членам Революційної Ради, що на них вже знайдено докази „визнання всіх документів” амбасаді, чи то спільної з CIA, чи то якоїсь іншої „контрреволюції”.

Ярослав Гайнас

ПОЧАТОК ВЕЛИКОЇ БИТВИ

П'ятниця, 14-го березня 1980-року, ввійде в історію ЗСА. Цього дня президент Картер започаткував велику битву на господарському відтинку. В першу чергу — це битва проти катастрофічної інфляції, яка досягає 200 відсотків у річному відношенні, а в ширшому — битва за збереження і зміцнення американської суспільно-господарської системи. Бо коли б інфляція не спинилась, то вона, витворивши вже внутрішні сили тривання й далішого зростання, доведе до важких, а навіть небезпечних наслідків. Сучасне ослаблення американської провідницької ролі в світі, а зокрема захитання дотеперішнього відношення сил із більшовицькою Росією великою мірою пов'язані з обнищенням американського індустріального потенціалу і розхитанням стабільності господарського життя. А вистачить пригадати, що в усіх соціальних революціях господарський хаос, а в тому інфляція, були одним із їхніх коренів. Інфляція вийде в першу чергу в найбідніші верстви, опісля приходить черга на інших, накінець вона руйнує соціальну і економічну структуру нації, зриваючи нормальний потік життя, сіючи зневіру в систему та викликаючи такі глибокі внутрішні суперечності, що врешті-решт приходить до одержоту силового конфлікту з одного боку між поборюючими верствами населення, а з другого боку між населенням і державним правлінням.

Інфляція в ЗСА має багато причин, а серед них: життя понад стан на рахунок астрономічного збільшення населення (коло трьох трильйонів дол.), постійний державний дефіцит, коло дев'яносто мільярдів доларів в світі, які тиснуть на фінансову ситуацію ЗСА і на долар, фінансові прибутки великих кампаній коштом піднесення ринкових цін, спадок продуктивності американського робітника нижче норм інших світових індустріальних гігантів, а з тим зростаючі ножиці між зарплатами працюючих і іншою продукцією, заник внутрішньої капіталізації (під сучасну пору тільки коло трьох відсотків заробітків в ЗСА відпливають на ошадності, а в той самий час в інших країнах десять, п'ятнадцять, а навіть двадцять відсотків заробітків йдуть на ошадності), зростаючі кошти нафтової енергії, головного „енергетичного” засобу країни, зневіра серед населення в можливості офінувати інфляцію, а з тим утеса від долара, недовіра в компетенцію державного уряду... Це довгий історичний інфляцій, який ще можна продовжити.

Цей рік є роком вибору президента. Згідно з традицією, в такі роки президент, якщо він є кандидатом на поновний вибір, „помпуч” гроші в обіг згідно з кредитовими обмеженнями, творить різні соціально-економічні програми для зменшення числа безробітних і піднесення показників добробуту, зміцнює силу заупу населення при допомозі обниження податків, а це все в ім'я виборчого гасла „ще ніколи не було так добре, як тепер”.

Президент Картер зваяв нас на зовсім протилежне. Він відкинув півзасоби і виборчу калькуляцію та пішов до коріння лиха. Серед тих пропонуванних півзасобів було пропонуване різним провідними одиницями і колами замороження та контролю цін і заробітків та промислово-торговельних прибутків. Ті, що пропонували такі засоби, вказували на їхні успішні наслідки в інших країнах. Це правда, приклади деяких держав вказували в цьому напрямі, бо державним урядам вдалось при допомозі контролю цін і заробітків загнати інфляцію, але приклад ЗСА говорить зовсім шось іншого. Сама система економіки ЗСА виключає існування цього засобу. Тимчасова контролі спинає на якийсь час інфляцію, або значно обнижує її, але в тому самому часі творяться „міхури”, роздуваються системи, розп'янутий між контрольованими цінами й коштами продукції, і з моментом знесення контролю, — а в ЗСА контролю може бути тільки короткотривала, — ціни не лише розлагодують ті роздуви, „наздоганяють” утратений час” приписує ним піднесенням, але й переганяють „втрале”, долаючи таким чином ще більше оливи до інфляційного вогню.

І саме тому Президент ударив по корінню інфляції: негайна ліквідація дефіциту державного бюджету, замороження набору працівників до державних установ, значне скорочення різних видатків, ліквідація деяких дотеперішніх п'янів, фінансованих державою, і пригнатування всіх нових видаткових ініціатив, піднесення податку на пальне, яке в ЗСА зживуване найбільше розтратно. Одночасно з тим емісійний банк (Федерал Різерв Борд) підніс відсоткову стопу до шістнадцяти відсотків, заставляючи приватні банки до власного піднесення відсоткової стопи, та ще й до того скорочуючи кредитові можливості особливо

консумпційного ринку. План битви проти інфляції не обмежився до цих, самих по собі драстичних, засобів. Президент попередив, а в міру потреби він буде

(Закінчення на стор. 4)

Роман Ільницький

ПРО ДЕРЖАВНІ ВИБОРИ І ПРО УКРАЇНСЬКЕ „ЛАБІ”

Звичайно, жидів у ЗСА є 6 мільйонів, а українців не цілий мільйон, але немає сумніву, що наша громада була б задоволена, коли б вона мала 1/6 частину тих впливів, які має жидівська.

А щоб їх мати, треба вміти використати участь українців у виборах, отже треба мати свої „лаббі”. Таким „лаббі” повинні стати відділи крайових централей (УККА тощо) у кожному місті. Займаючись виборами і втримуючи зв'язки з послами, сенаторами, губернаторами тощо, вони матимуть постійне завдання організувати натиск на державний апарат у дусі українських інтересів. Коли ті уряди і їх репрезентанти одержуватимуть тисячі листів від українців, а крім того, коли їх відвідуватимуть українські делегації, то успіх наших домагань переважно буде забезпечений, а українська справа в ЗСА й у Канаді стане відомою і популярною.

Оце і є наша відповідь на питання, як вийти українцям з ізоляції у сфері вищої стадії української політичної діяльності за кордоном. Оце дороги до встановлення тривалих, органічних зв'язків української політики з політиками та політичним апаратом країн нашого поселення, базованих на двосторонніх інтересах тих держав з одного боку та їх українським населенням з другого.

Оце той важіль, якого ми так довго шукали і за який ухопившись, відкрисмо двері до впливів на місць, стейтсві, провінційні, федеральні уряди і парламенти та взагалі на наше оточення.

Похвала „козацькому табору”

У цьому місці треба віддати належне українському гетто, тій епосі, яка визначувала стиль українського життя „дротачом” старік, а з якої ми збираємося вийти. Гетто не заслужило на погорду. В час закріплення української спільноти на нових місцях після виїзду з України, воно було кочеве. Воно єдине могло зцементувати нас у одну цілість. Тільки в його атмосфері можна було творити українські культурні цінності, зберігати мову, виховувати покоління української молоді, розбудовувати церкви і т.д. Гетто — це акумулятор української сили. І тому і тепер, коли прокламемо кладки до нашого оточення, треба бажати наші головні сили поза мурами „козацької твердині”. Там будуть і далі виховуватися ті, які виходитимуть на підбій і туди вони й будуть повертатися, щоб зачерпнути сил для виконання своєї місії назавні. Нова доба, про яку мріємо, це не заперечення попередньої, а доповнення її новими завданнями, яких не можна

Про „малі” й „великі” справи

Немає сумніву, що з'ясовану тут програму не легко здійснити. Багато людей будуть її відкидати якраз з такої причини. Будуть нарікати, що це „фантазія”, „мрійництво”, „відірваність від ґрунту”. Що ж можна сказати про це? На жаль, серед українців дуже поширена втеча від великих п'янів. Ми привикли обертатися лише у сфері відомих нам ідей і завдань, таких, які ми успадкували від своїх предків в Україні. Галичани, буковинці, закарпатці знають, що це таке „Просвіта”, кооперація, народні домівки, церкви, школи, і працюють у тих ділянках. Надніпрянці не мають більшості цих традицій і тому переважно обмежують свою діяльність до церкви, літератури і науки. Може й з цих причин у нас розбудовано тільки ці ділянки і то переважно на рівні однієї групи, однієї ділянки, або одного міста. Більші проєкти загальнонаціонального, або загальнодіяльного значення нам здебільше відсутні. (Закінчення на стор. 4)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

І. Кедрин

ВАСИЛЬ ПАНЧАК — ВЕТЕРАН МИСТЕЦТВА

Відкриваючи 16-го березня ц.р. у великій залі Спортивного Дому у Нью Йорку, малярську виставку Василя Панчака, Любомира Кузьма, один з найвидатніших сучасних наших образотворчих мистців старшого покоління, довголітній керівник власної школи мистецтва, звернув увагу на цікавий прояв: мистці, які десятиліттями активні, шквалюють розвитком мистецтва і самі творять, не зупиняються на давньому рівні, а поступають вперед і малюють краще, як малювали тому десять-двадцять років. Він пояснював це фактом, що такі мистці відриваються від шаблонів, що їх придбали ще за часів своїх мистецьких студій, і відриваються від впливів, під якими стояли в початках свого творення, дістають більше відваги, почувають себе самостійнішими, творять свій стиль, словом — є продуктивними, вартісними образотворчими мистцями...

Це на прощуд стосується Василя Панчака. Ще між двома світовими війнами він студіював у „Нешенел Академі” в Нью Йорку і

Микола Шпитко

Що являє з себе соціальне забезпечення?

Грошовий чек від соціального забезпечення приносить місячний дохід особам, які вийшли на пенсію, відпрацювавши відповідний час, щоб той чек заслужити. Так само соціальне забезпечення дає грошеву допомогу родині пенсіонера чи самому хворому робітнику, який має права на неї, та його родині, як також родині робітника, якщо він помер.

Грошова допомога програми соціального забезпечення має своєю метою частково замінити дохід, що його робітник втратив, вийшовши на пенсію, став нездібним до праці або помер. Програма при допомозі „Медікери” дає також часткову охорону від високих лікарських коштів.

Програма соціального забезпечення також охорона від матеріальної скрути. Якщо настане матеріальна скрута, то програма СЗ покриває п'ять основних принципів: забезпечення для робітників і їх родини походу з їх власної праці; пенсія є їхнє зароблене право; робітники платять до системи, помагаючи фінансувати систему з малим виміком; вклад є обов'язковий, а сума пенсії встановлена законом.

Не так, як у інших федеральних програмах — „велфер” або харчові картки, мало людей почуваються

(Закінчення на стор. 4)

Люди́ла Во́линська

СЕРІОЗНЕ ІСТОРИЧНЕ КНИЖКОВЕ ВИДАННЯ

(1)

Є видання, яким судилися б доля стати епохальними в нашому народі і поза ним, але які для нас ніхто не видасть, крім нас самих, хоч багато хто похвалить вже тоді наш труд, коли справа буде завершена.

До таких видань, без сумніву, належатиме серійне двадцятитомове видання „Літописи УПА”, Літопису Української Повстанської Армії, яке охопить документи і матеріали до історії УПА з дотриманням джерельної точності, матеріали і самої УПА і її противників. Будуть перевдані підлітні публікації, передусім це недруковані за кордоном, чи друковані по дрібних періодичних виданнях, що вже майже розгубилися: видані будуть мемуари і інші матеріали про УПА, досі не опубліковані, або видані в періодичних і дрібних виданнях, і загальної праці про УПА та цей період нашої історії; рецензії на книжки про діяльність УПА в історичній часті; бібліографія видань, що стосуються історії боротьби УПА.

Так планувалось на початку сімдесятих років гуртом ентузіастів і учасників та прихильників Української Повстанської Армії, окремих одиниць і тих, що згуртовані в Об'єднаннях кол. Вояків УПА в ЗСА і Канаді й у Товаристві кол. Вояків УПА ім. ген. хор. Тараса Чупринки в ЗСА і Канаді. З цих людей незабаром сформувалася Видавничий Комітет „Літопису УПА” і Редакційна Колегія з відповідальним редактором на чолі — Євгеном Штендерою та співредактором Петром Потітним.

І так гурт талановитих і працюючих людей, дуже-дуже добре підкутих до цього важкого завдання взявся до праці. Перші плоди їхньої діяльності — був перший том „Літопису УПА” в 1976 році, а тоді щороку новий — чотири томи досі видані, а чотири додаткових — вже

опрацьовані й готові до друку. Головне те, що на ці всімі томів уже зібрані фонди, а про наступні фонди ще треба потрубуватися.

І ось для цього співредактор цього фундаментального наукового і дуже амбітного видання проф. д-р Петро Потітний, професор політичних наук МекМастерського університету в Гамільтоні, Канада, в товаристві проф. д-ра Т. Гунчака відвідали 3-го березня редакцію „Свободи” і Український Народний Союз, щоб показати вже видану поважну частину колошальної праці, розповісти про ту частину її, що ось-ось з'явиться, і поділитися планами про ті ще десять-двадцять томів, що будуть видані і видані швидко, якщо наше громадянство відгукнеться передплатами, пожертвами на пресовий фонд чи ще краще: меценатством-фундаторством унікальних — не боюсь уживати це слово — і переважних окремих книжок цього двадцятитомника.

Цей монументальний видавничий труд не тільки заплянуваний, як бачимо, але вже у поважній частині здійснений.

Досі з'явилось уже чотири томи „Літопису УПА”. Назва, до речі, взята з підпільного військового журнальчика-однодінки, виданого на циклостил в жовтні 1947 року з терену воєнного округу УПА-Захід. Ці чотири томи складаються з двох томів про Українську Повстанську Армію на Волині і Поліссі під час німецької окупації; два наступні томи охоплюють матеріал — передурод одиннадцяти чисел підпільного військового журналу „Чорний Ліс”, що виходив для вояків-упівців у роках 1947-1948 (перша книга) і рр. 1948-1950 (книга друга), видання команди Станіславського тактичного відтинку УПА. П'ятий том також буде охоплювати дії УПА на Волині й Поліссі, а наступні два — матеріали з архіву УГВР. Після того два або навіть три — німецькі документи до історії УПА. Це унікальні документи, які вже підготував до друку історик д-р Тарас Гунчак, професор Ратгерського університету.

Матеріал на ці два-три томи могли з великою увагою оглядати у „Свободі” — їх в об'ємистих папках приніс уже приготуваннями для публікації проф. д-р Тарас Гунчак — і подивляти тих, хто виконав біля нас кропітку

працю, спочатку діставши їх з найнеможливіших німецьких архівів, а потім опрацювавши їх для українського й неукраїнського читача, бо ці два-три томи будуть друковані мовою оригіналу — німецькою з поширеними поясненнями мовою українською і англійською.

І тут, як і при інших матеріалах, збережена найбільш-скрупулятна точність, бо це дійсно наукове видання, але видані — ці пречинні матеріали стануть доступні не тільки архіварям-науковцям, а всім тим, що набувають це серійне видання історії УПА.

Спинаючись якраз на цих німецькомовних матеріалах, д-р Тарас Гунчак розповів про багато-багато просто ревелюційних знахідок, на які він натрапив під час своїх пошуків у прерізних містах Європи, провадячи досліди з історії того буремного часу. Багато речей довідався історик тоді з тих знахідок і перейнявся думкою їх кочеве опублікувати. З них також довідався всі українські „Хомі невірні” про важливість і велетенський розмах дій нашої армії. А чужинці-німці, рапортуючи сухо й діловито, написали про УПА багато вірних оцінок, хоч вона билася з ними, а головне подали дані про саму її щоденну діяльність і те спустошення, яке вона сіяла в німецьких рідях.

Заохочуючи і тих покупців цього монументального двадцятитомника набути і німецькі видання, навіть тоді, коли хто не знає німецької мови, — редакція „Літопису УПА” пише:

(Продовження буде)

ВАСИЛЬ ПАНЧАК...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Василь Панчак — красив

мистецтві, завжди готов до дискусії на тему різних напрямків у мистецтві, і завжди активний не тільки як творець-малює, але й громадянин: бо коли він не відчував потреби громадської організованості, то не був би одним із найактивніших членів Об'єднання мистців-українців в Америці (ОМУА). І тому його там шанують і тому й на відкритті його виставки прийшов і голова ОМУА скульптор Черешневський і прийшов і Кетсільський гір Любомир Кузьма і був цілий гурт видатних наших мистців чи не трьох поколінь.

Василь Панчак виставив тепер розмірно небагато образів: 40, включно олій. Між ними не було, наприклад, портретів, хоча Василь Панчак належить до краших портретистів. Це, як уже сказано, здебільша красиви, квіти, нескладні композиції, всі вони у реалістичному напрямку, але не фотографії, а наблизені до того імпресіонізму, який кладе натиск на чар природи, на сентиментальності. Тому це образи, які не „кричать“, не претензійні, але естетичні, приємні для ока і бездоган-

АКАДЕМІЯ В ЧЕСТЬ Т. ЧУПРИНКИ

Нью Йорк, Н.Й. — Станним Комітетом Об'єднання Українсько-Американських Організацій — Метрополітанського Відділу УКА тут відбудеться в неділю, 30-го березня ц.р., о год. 2-й по полудні в залі Українського Народного Дому при 140 2-га есеню, Академія для вшанування 30-річчя героїчної смерті на полі бою Головного Командира УПА, голови Проводу ОУН на Рідних Землях та голови Генерального Секретаріату УГВР сл. п. ген. хор. Романа Шухевича-Тараса Чупринки. В програмі: доповідь д-ра Петра Мірчука, виступ дівочого хору „Жайворонки“ при О СУМ-А під диригентурою проф. Л. Стругацького і аккомпанюменту Зоні Шерет та деклямації молоді Станції Пласту в Нью Йорку.

КОНЦЕРТ БАНДУРИСТІВ У ФОРДАРИСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Нью Йорк, Н.Й. — В неділю, 30-го березня ц.р., о год. 2-й по полудні у головній бібліотеці Форда-Рісського університету при 2556 Брейбридж вулиці в Бронксі відбудеться концерт Школи Кобзарського Мистецтва під керівництвом Юліана Китаєвського і адміністрацією Миколи Чорного з участю солістки сопрано Лариси Магун-Гурин.

ПОЧАТОК ВЕЛИКОЇ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

пропонувати ще й інші, далі йдучи заходи. Чи принесуть ці заходи успіх? Іншими словами, чи це можна спинити зріст інфляції, а чи, може, вона стала такою вже закорінною інституцією американського життя, що тільки загальний крах на вір 1929 року, або ще гірший, може її припинити?

Успіх протинфляційної битви президента Картера повністю залежить від рішення цього й послідовного переведення заповідних істотних потребних заходів у життя. Переведення цих заходів у життя не лише загамує галопуючий зріст інфляційного тиску, але й підірве його основи та доведе до такого спаду інфляції, що вона перестане бути тією загрозою поза всякою контролею, якою вона є сьогодні. Не приїде це зразу, забере це чимало часу, потягне це за собою величезні невгоди широких мас, зниження життєвого рівня, зріст безробіття, спадок заробітків у виробництві і торгівлі, зменшення заробітків платення, навіть господарську депресію, але все це є нічим у порівнянні з катастрофою, до якої неминує довести сучасна

Прикладна жертвенність

Товариство „Читальня Просвіта“ у Вінніпегу зложила чергову пожертву в сумі \$5,322 на будівельний фонд Осередку Української Культури й Освіти для покриття коштів перебудови та устаткування кімнати, де буде приміщуватися український військовий музей.

Голова заряду Товариства Василь Цап урочисто вручив чек 3. Гайворон, президентці Осередку, під час бенкету з нагоди 75-річчя товариства „Читальня Просвіти“ у Вінніпегу. В. Цап підкреслив, що читальня постійно підтримує широку кограну діяльність Осередку та буде старатися допомогати в подальшому розвитку цієї установи.

У своїй подяці членами читальні 3. Гайворон заявила, що читальня є однією з найбільш жертвенних організацій, яка на протязі останніх 10 років зложила \$7,267 на цілі Осередку.

Раніше Товариство зложило \$1,500 на купно картини класика українського мистецтва Костя Трутовського (1826-1893), яка випадково потрапила на світовий ринок. Ця картина є однією з найцінніших у збірці мистецьких творів ОУКО.

розширила інфляція, якщо її не спинити.

Чи пошастить Президентів його план? Мабуть, так, хоч певности щодо цього не може бути. Наступ проти нього уже почався з різних боків. Великий і малий промисел, торгівля, суспільні служби, військові професії, робітничі юніти кинулися боронити свої прибутки й заробітки, свої вигоди, свої набуті права. Інформаційні засоби з Вашингтону, столиці ЗСА, подають описи неймовірно гострої боротьби „лаббі“, оборонців „спеціальних інтересів“, адвокатів консумеризму, які намагаються „правим і лівим“ захистити виключно свої інтереси, мовляв, чому я маю потерпіти, а не мій сусід?

У виборчий час Президент ЗСА, а зокрема його доборники, які мають на увазі тільки завдання виграти вибори, дуже вразливі на тиск тих різних „лаббі“ і представників різних суспільних і економічних груп. Однак президент Картер не з такого тіста, щоб подався під натиском навіть у виборчий рік. Тож є всі підстави до оптимізму.

Що являє з себе...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

соціального забезпечення він може жадати дублювати, вивозячи іншу форму SS-5 і подаючи ті самі інформації, що і перший раз. Слідуюча умова зобов'язує працівника платити вкладки до соц. забезпечення. Заробіток, від якого треба платити до соц. забезпечення походить із комісійної винагороди, вакансійної винагороди, з грошових „тіпсів“, якщо вони вищі від 20 дол. місячно, з доходу самозатруднення, з платні військовиків після 1956 року. Робітник може перевірити свій заробітковий рекорд в уряді соціального забезпечення, вживаючи форму OAR-7004, яку посилає до Адміністрації Соціального забезпечення, P.O. Box 57 Baltimore, Maryland. Щоб виконати третю

умову, робітник мусить зібрати відповідне число кварталів праці на своєму рекорді. Кожні 260 дол. зарплати або заробітку з самозатруднення числяться за один квартал. Робітник може довідатися, скільки кварталів він заробив, виславши форму OAR-7004 та зазначивши у лівому горішньому кутку форму літеру QC. Це потрібно, щоб довідатися, скільки кварталів зароблено, інакше дістанете тільки відповідь, яку зароблено суму.

Остання умова для одержання пенсії соціального забезпечення: треба внести прохання про пенсію. Автоматично її ніхто не дістане. Всі ці справи поладжує ваш Уряд соціального забезпечення. (Продовження буде).

В поклони українським піонерам

В Українському Селі Апопкі на Флориді у неділю 24-го лютого, у залі Українського Об'єднання св. Володимира, заходами 380 Відділу УНСОУ ім. Т. Шевченка відбулося святкування ювілеїв: 100-річчя приїзду наших імігрантів до Америки, 85-річчя Українського Народного Союзу і 5-річчя 380-го Відділу УНС ім. Т. Шевченка.

Вранці о. Андрій Назаревич відслужив Службу Богу за здоров'я членів Союзу і панакхиду за померлих, відтак члени, парафіяни і гості засіли до спільного обіду, приготованого Розалією Ковальчук, її доною Розалією Ковальчук-Генд і Анною Кравчук. Допомогли обслуговувати гостей Анна Лобів, Г. Баланецька і Богдан Чехович.

У мистецькій частині Розалія Ковальчук-Генд відспівала американську патрістичну пісню, президентка Відділу Василь Фішук відігравала гімн УНСОУ і привітала гостей. Він також розповів про те, що Відділ був зорганізований Степаном Ковальчуком п'ять років тому і став нашою першою організацією в центральній Флориді в Українському Селі. До першої управи увійшли такі громадяни: Давид Врубличкий, Степан Ковальчук, Анна Білецька, інж. Морі Гонтер, Розалія Ковальчук і Арлін Врубличка. У першому році Відділ мав 29 членів, сьогодні має 35 членів.

За час свого існування Відділ проробив добру працю для визнання нашого українського імені американцями. Ми пішли до них з нашим народним мистецтвом, відбувши дві виставки. У 1977 році ми успішно познайомили деякі американські організації зі справами боротьби за свободу людини в УССР. Відділ тієї праці: Апопки Чемберс оф Комерс і 12 клубів вислали резолюції до Президента ЗСА, ОН, Бражнева, сенаторів, конгресменів і стійової Легіслятури, домагаючись у них допомоги для звільнення з тюрми політичних в'язнів, та надання всім українцям прав людини. Наш Відділ взяв участь у Різдвяній параді з українським декоративним повозом. Головну промову на святі Відділу УНС вголосив Степан Ковальчук, розповівши про історію наших українських поселень в Америці, починаючи від перших імігрантів українського роду до ЗСА двадцять тисяч козаків, що були поселені на

Аляска. Згадав він також о. Агапія Гончаренка. Потім помалу українські імігранти почали зорганізовуватися, прибуваючи до Америки з Лемківщини, Закарпаття й Галичини.

Перший український священик в Америці о. Іван Волянський відслужив першу українську Службу Богу, а десять років пізніше з'явився перше число „Свободи“ під редакцією о. Григорія Грешки. І ось зорганізувався і Український Народний Союз, щоб попри життєве забезпечення та кож „нести світло правди й науки поміж рідними, котрих доля розкинула колонами по шлії Америки“.

У першому році існування УНСОУ мав тільки 505 членів і 220 доларів мастку, але відтоді Український Народний Союз розрісся у велику й могутню організацію з дев'ятдесятьма тисячами членів та з мастком у сумі 44.000.000 доларів. УНСОУ має свої Відділи в тридцять одному штаті Америки. Іх всіх 400. В усіх провінціях Канади є 60 Відділів. Прелегент також грунтовно спинився на багатогранній, корисній для нас праці УНСОУ, „Свободи“, „Українського тижденька“, „Веселки“, видавництва книжок, календарів, оселі „Союзівка“. Це були славі сто чи 85, чи п'ять років наших українських успіхів.

Концертна програма складалася з таких точок: скрипаль Гаврилюк грав на скрипці, а його син відтанцював „Козачка“; Розалія Ковальчук-Генд відспівала кілька пісень сольно та три пісні тріо з Степаном Ковальчуком і Володимиром Стрихарем. Аккомпанювала їм на органі і піаніні Розалія Ковальчук-Генд. Хоча наша громада віддалена більше тисячі миль від нашої центральної УНСОУ, але ми своїми власними силами відбули цей гарний ювілей. Всі присутні на святі бадьоро відспівали український гімн і потім вели приємні розмови із знайомими.

Це було гарне свято, влаштоване власними місцевими українцями, і ми хотіли б у майбутньому бачити на ньому всіх, які живуть у нашій околиці, а це не є членами Українського Народного Союзу. Ми просимо їх вписатися в члени самими і вписатися до УНСОУ за своїх дітей, а це буде найкращою пошаною для тих, що створили Український Народний Союз в Америці для добра нас усіх.

Степан Ковальчук

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ ВИСЛОПЬКА, членка УНО Відд. 228 св. Анни в Ст. Клер, померла 23 січня 1980 р. на 87-му р. життя. Нар. 1893 р. в Неск Гонті, Па.; членкою УНСОУ стала 1915 р. Залишила у спутку родичку: Володимир, Теодора, Ольга і Константина Вислопів. Похорон відбувся 26 січня 1980 р. на цвинтарі Нортвуд в Еджмус, Па.

Вічна Ім Память! Секретар

МИХАЙЛО МАЛАХОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 464 ім. Леся Українки в Омаї, Онт., помер 11 січня 1980 р. на 86-му р. життя. Нар. в Ісмаїліві, Україна; членом УНСОУ став у 1959 р. Залишив у спутку сина Якова, Петра і Станіслава, дочку Анастасію, 12 онуків і 10 правнуків. Похорон відбувся 14 січня 1980 р. на цвинтарі св. Григорія в Омаї.

Вічна Ім Память! Микола Хомин, секр.

ГРИГОРІЙ ЦЕВРИНСЬКИЙ, член УНС Відд. 341 ім. Ю. Головинського в Віндзор, Онт., помер 24 січня 1980 р. на 80-му р. життя. Нар. в Люблінській Нислі, пов. Збарж; членом УНСОУ став у 1963 р. Залишив у спутку Євгенію Цевринську, Надію Навітас і онуків. Похорон відбувся 26 січня 1980 р. на цвинтарі Гевелі Ріст у Віндзор, Онт.

Вічна Ім Память! Ірина Литвинська, секр.

ВОЛОДИМИР ТЕСЛЯ, член УНС Відд. 277 св. Івана Християніна в Гарфолді, Конн., помер 24 січня 1980 р. на 70-му р. життя. Нар. 1910 р. в Тимішівці, Городищенська; членом УНСОУ став 1951 р. Залишив у спутку дружину Кароліну, сина Романа з двома онуками і неспікало та брата Івана. Похорон відбувся 28 січня 1980 р. на цвинтарі в Глестонбері.

Вічна Ім Память! Секретар

ЗБОРИ ВІДІВЛІ УНС

НЕДІЛІ, 30-го БЕРЕЗНЯ 1980 р.

ТРЕНТОН, Н. Дж. Річні загальні збори Т-ва Віпні Козаків 116-го Відд., о год. 4-й по пол., в залі УНДому, Джеремія Авеню. На порядку денного: звіти устатуючої Управи, К. Комісії, вибір нової Управи та К. Комісії. Участь членів обов'язкова. — Управа.

НА ПРОДАЖ

KERNHONKSON FOR SALE: 12 room house, new roof & heat, 4 baths, 1/2 ac. Must sell, make offer. 3 bedroom house on 2 ac. \$25,000.00. Many more new listings. N. SURAWY — BROKER (914) 626-3551

НА ПРОДАЖ 2-РОД. ДІМ

Викінчений підвал, Woodhaven-Queens. Ціна \$76,000.00. Tel.: (212) 296-7825

ОКАЗІЙНО продається у Valisburg (Newark), N.J., близ. укр. кат. церкви і школи, 2-поверховий мур. КОМЕРСІЙНИЙ БУДИНОК Модерне банкове приміщення, 2 склади, 14 просторих, чистих помешкань, 2 — 2 кімн., 2 — 4 кімн., 10 — 3 кімн. Річний прихід — \$37,630.00, ціна — \$160,000.00. Зголоситися: (201) 375-5535

ДО ВИНАЙМУ

В Нью Йорку в Manhattan-і винаймається велика світла КІМНАТА з користуванням кухнею. Телефонувати в будні від 9 до 9, а в неділю від 9 до 12 і від 5 до 9. Телефон: (212) 368-0588

ДО ВИНАЙМУ 2 АПАРТАМЕНТИ

4 і 3 кімнати. Добра околиця. Поміркована ціна. Tel.: (201) 471-3289

ВЕЛИКОДІНА КЕРАМІКА, інкрустована різьба, писанки.

Крамниця ЕКО в Нью Йорку, 145 2-га Авеню, має великий вибір писанок, кераміки гудульської і тріпільської, хусток, обрусів, різьби, карток на всі нагоди та багато інших річей. Tel.: (212) 254-0888

РОЗШУКИ

ANNA ARTEMENKO contact WILLIAM W. GRESHAM c/o Dr. Thomas J. McIlveen 605 S. First, Chickasha, Okla. 73018

HELP WANTED FEMALE

ПОШУКУЄТЬСЯ ЖІНКУ

у віці від 20-40 р., до праці в Каліфорнії — догляд маленьких дітей і легка домашня праця. Помешкання при родині. Платня згідно з домовленням. Українська мова обов'язкова. По ближчій інформації проситися телефонувати (212) 638-1739 в год. 11-2 дня.

REAL ESTATE

В УКРАЇНСЬКОМУ СЕЛІ В ФЛОРІДІ НОВІ

2 родинні дома від \$70 000, або на одну родину \$35 000. Ділянки під хату від \$8 500. Мистова вода, „суверс“, дороги, близько Народного Дому і церкви. SUNNYLAND REALTY 855 N. Park Avenue Apopka, Florida 32703 Stephen Kowalchuk — Realtor (305) 886-3060

COUNTRY ESTATE

Beautiful new home, secluded on 2 acres. 5 bdrms, 3 baths, large kitchen, dining room, living room, den w/lrpl & parquet floor. Deck w/ml view. Many extras. \$99,000. Terms. KOPP OF KERNHONKSON, N.Y. Dial (914) 626-7500

A. E. SMAL & Co. REAL ESTATE & INSURANCE

1733 Springfield Avenue Maplewood, N.J. 07040 (201) 761-7500

Приймає всі роди забезпечення, зокрема: на особові і вантажні авта та мотоцикли; від вогню, від відповідальності і бонди; на життя і акцидентові поліси. Продає і приймає на продаж нерухомості в Мей-пелвуді, Ірвінгтоні та всіх дооколичних місцях.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами в БРОНКС, БРООКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. ORegon 4-2568

LYTWYN & LYTWYN UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED Обслуговує ШІПРА і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Ванді Брукс і перенесенням Тіліних Останків з різних країн світу. 801 Springfield Avenue IRVINGTON, N.J. NEWARK, N.J. ESsex 5-5555

ЕВРОПА

КИТАЙ

УКРАЇНА

СВЯТА ЗЕМЛЯ

СТРАСТИ ІСУСА ХРИСТА

ТУРИ до КИТАЮ

ТУРИ до УКРАЇНИ

- а) ВІДЕНЬ, МЮНХЕН, ОБЕРАМЕРГАВ, ЦЮРІХ, ЛЮРД, ПАРИЖ Українські осередки у кожній країні теж будемо відвідувати. Відлет 27-го липня. Кошт \$2,475.00
- б) МЮНХЕН, ОБЕРАМЕРГАВ, РИМ, СВЯТА ЗЕМЛЯ Відлет 28-го липня. Кошт \$2,850.00

- а) Відлет 7-го червня. Кошт \$3,469.00 18 днів у Китаї Туру провадить Пан Р. Паладійчук.
- б) Відлет 17-го серпня. Кошт \$3,333.00 14 днів у Китаї Туру провадить Пан Адвокат Т. Грищина.

Тури на два тижні від \$1,350.00 • Тури на три тижні від \$1,702.00 Спеціальні тури до України через Польщу виїжджають:

- Травня 2-го: ВАРШАВА, ЛЬВІВ, ТЕРНОПІЛЬ, ВАРШАВА. Кошт ... \$1,350.00
- Червня 21-го: ВАРШАВА, ЛЬВІВ, ТЕРНОПІЛЬ, ВАРШАВА. Кошт ... \$1,490.00
- Липня 20-го: ВАРШАВА, ЛЬВІВ, ТЕРНОПІЛЬ, ЧЕРНІВЦІ. Кошт ... \$1,525.00
- Серпня 8-го: ВАРШАВА, ЛЬВІВ, ТЕРНОПІЛЬ, ВАРШАВА. Кошт ... \$1,490.00

Місяця на всі тури є обмежені. Всі кошти є з Торонто і в КАНАДІЙСЬКИХ ДОЛЛЯРАХ, так що кошт для американців є багато дешевший. По дальшій інформації прошу писати до головного бюро:

ASTRO TRAVEL

2204 Bloor St., W. Toronto, Ontario, Canada M6S 1N4